

KLASSIFICERING

Carl von Linné, svensk botaniker, läkare, geolog och zoolog född på 1700-talet lade grunden för den moderna systematiken som grupperar växter och djur. Denna systematik är bra att använda när man ska identifiera djur, växter och andra organismer. Tack vare DNA och ökad kunskap har systematiken med tiden förfinats och därför har omgrupperingar skett och det har ibland införts nya nivåer, över och under de tidigare definierade nivåerna.

1. Domän

Vilken domän något tillhör beror på hur dess celler ser ut. Det finns tre olika domäner, två av dessa är olika typer av bakterier. Den tredje, Eukaryoter omfattar bl.a. alla växter och djur.

- ✓ Bakterier
- ✓ Arkéer
- ✓ Eukaryoter

2. Rike

Efter att man avgjort vilken domän något tillhör brukar man dela in den i ett rike. Traditionellt har bl. a. följande riken använts;

- ✓ Djurriket (animalia)
- ✓ Växtriket (plantae)
- ✓ Svampriket (fungi)

3. Stam

Alla småkryp som vi i den här övningen jobbar med tillhör riket djur och djurriket kan delas i 35 olika stammar, exempelvis;

- ✓ Plattmaskar
- ✓ Ringmaskar
- ✓ Leddjur
- ✓ Tagghudingar
- ✓ Ryggsträngsdjur

Troligtvis tillhör alla småkryp som ni hittar stammen leddjur, t. ex. alla skalbaggar, fjärilar, gråsuggor, gräshoppor, tusenfotingar m. fl. Eventuellt har någon hittat en dagmask som tillhör stammen ringmaskar.

4. Klass

Varje stam består sedan av olika klasser. De leddjur som hittats tillhör troligast klassen insekter, (den mest artrika djurgruppen som lever på land) eller spindeldjur. Exempel på olika klasser;

- ✓ Spindeldjur
- ✓ Insekter
- ✓ Hoppstjärtar
- ✓ Dubbelfotingar

5. Ordning

Klassen delas därefter in i olika ordningar. Klassen insekter omfattar bl. a. ordningarna;

- ✓ Tvestjärtar
- ✓ Steklar
- ✓ Skalbaggar
- ✓ Loppor
- ✓ Fjärilar

6. Ordning

När du vet vilken ordning det du klassificerar tillhör ska du sedan försöka identifiera vilken familj det tillhör. Här är några exempel på familjer som ordningen skalbaggar kan tillhöra;

- ✓ Jordlöpare
- ✓ Dykare
- ✓ Nyckelpigor
- ✓ Långhorningar

7. Släkte

Efter familj så brukar man dela in djuret i släkten. Släkte är alltså ett snävare begrepp än familj. Det kan vara lite förvirrande eftersom det oftast uppfattas tvärtom när vi pratar om släkt och familj hos människor. Oftast finns endast latinska namnet på släktet. Exempel på släkten hos skalbaggsfamiljen jordlöpare;

- ✓ Brachinus (Bombarderbaggar)
- ✓ Carabus
- ✓ Calosoma (Larvmördare)
- ✓ Agonum
- ✓ Harpalus

8. Arter

När man vet vilket släkte något tillhör är det dags att bestämma vilken art den tillhör. Om vi använder exemplet; släktet Carabus (Familjen jordlöpare) så är några av arterna inom det släktet;

- ✓ Bokskogslöpare (Carabus intricatus)
- ✓ Parklöpare (Carabus nemoralis)
- ✓ Trädgårdslöpare (Carabus hortensis)
- ✓ Purpurlöpare (Carabus violaceus)

Som ni ser är alltid släktnamnet den första delen i det latinska artnamnet.

När ni är ute och letar växter kommer ni snabbt att inse att det finns väldigt många olika arter, men med hjälp av systematiken, böcker och internet brukar man kunna sortera växterna man hittar.

